PROPERTY OF ACKU

اصلاح

مدير : محمد قدير تره کی
اداره : دعمومي مطبعی له څنګه ـ کابل
بی امضاء مقالی دمدير له خواليکلی کېږي
بی دتعطيل له ورځو هره ورځ خپرېږي

محايونه ـ کالنی ـ شپږ مياشتنی
د کابل په ښار کښې ۲۵ ـ افغانی ۱٤ ـ افغانی
په افغانستان کښې ۳۰ ـ افغانی ۱۸ ـ افغانی
په دباندنيو هوادو کښې يونيم پونډ ۱۷ شلنګه

ګڼه (۲۵۷) کال (۱۵) سه‌شنبه (۳۰) دجوزا ۱۳۲۳ ش (۲۸) د جمادی الثانی ۱۳٦۳ ق (۲۰) دجون ۱۹٤٤ ع پرله پسې لمبر (۳۸٦٤)

ښه خويونه

ښاغلی محمدار سلانخان «سليمی» :

يولوی عالم او فيلسوف ښه خويونه داسي ستايی : ـ

تر ټولو ستر کارونه دغو دريو مسئلو ځنې يو ده چه دري واړي دعقل وظائف نومېږي هغه مسئله د اده چه (بايد څه وکړی؟) ، هغه دري مسئلي يادعقل وظائف هم دادي : ـ

بايد په څه شي وپوهېږی؟. بايد څه وکړی ؟ . بايد څه وغواړی؟ .

دغه فيلسوف ښه خويونه همدغه بولی چه انسان وپوهېږی چه څه وکړی ؟ او دغه پاس دري مسئلي داخلاق فلسفه بولی

رښتيا هم که څوك په دي پوره پوه شي چه بايد څه وکړی؟ ويلی شو چه ښه خويونه بې پوره لاس ته راوستلی او دبدو خويو ځنې بې پښخی ځان ساتلی دی، څوك چه په دي وپوهېږی چه بايد څه وکړی؟ نو هغه پخپل ژوندانه کښې فردی او اجتماعی وظائف په ښه شان سره پېژندلی شی، هغه به دي باندي پوهېږی چه بايد دخپل ښه ژوندانه د ګټلو دپاره په کور، کلی، سيمه او وطن کښې څه وسائل او کوم راز لاري غوره کړی، اود کومو کار او کوم دول خبرو ځنې ځان وساتی، اود اپوائحي هغه وسيله ده چه انسان دښه ژوندانه، عزت او ښه نامه خاوند کوی .

کوم څوك چه دسمي لاري نه کنږېږی او پخپل ژوندانه کښې دناوړو او بدو کارو کولو ته ملاتړی، هغه به دي باندي نه دی پوهېدلی چه بايد څه وکړی؟ ځکه که چېري په دي باندي وپوهېږی چه دي په دنيا کښې دڅه دپاره دی، او بايد څه وکړی، نو هېڅکله يو کار ته تر هغه پوري اقدام نه کوی او ګوتي نه وربا ندي پوري کوی ترڅو چه پې دعقل په تله کښې ونه تلی او ښې او بدي خواوې پې ونه سنجوی .

يو بل فيلسوف عقيده لری چه : ـ ښه ژوندون غواړی، او څه شی ته اړ ئي؟ يوائحي يو شی نه، هغه کوم دی؟ ـ آيا آزادی؟، آيا توان؟ آيا مال؟ يا نوم ؟ يا روغتيا ته ؟ . نه! بس ښه خويونه او دارادي غلبه په هوا او هوس باندي .

هوا دچا چه اراده په نفسانی خواهشونو او غوښتنو باندي بريالی او غالبه وی هغه له هر څه نه مخکښې دخپل عقل او نفس سره دامحا کمه کوی چه بايد څه وکړی او ددي محا کمې په بخوا هېڅکله ديو کار په کولو لاس نه پوري کوی ـ هغه له هر څه دومبی په دي باندی ځان پوهوی، چه دڅه له پاره پيداشوی ؟، په ژوندانه کښې څه آرزو او خواهش بايدولری؟، دخپل ځان او خپلي ټولنې دښه ژوندانه او سعادت د ګټلو په لاره کښې څه وظائف بايد اجرا کړی او پای ته پې ورسوی ؟ اود بشريت دټولنې نه څه شيان بايد وغواړی؟ .

نو هر څوك چه ددغو څلورو پوښتنو په ځواب پوره وپوهېږی، هغه خپل ټول کارونه دخپل عقل او خپلی ارادي تر اثر او نفوذ لاندي پای ته رسوی ، او چه دا کار وشو ، آزادی، توان ،مال،نوم اوحتی روغتيا پخپله لاس ته ور ځي خنګه ـ داسي چه داسري خپل او دنورو

حقونه سره پېژني او تو پير ئې کوی، نو هېڅکله دنورو په حقو قو باندي ور خته او تعرض نه کوی، او نه پرېږدی چه بل څوك دده په حقو قو باندي ستر ګی ورسري کړی .

اوور باندی ور ود انګی، داسړی دتوان خاوند هم کېږی ځکه څوك چه د خپلو حقوقو د ساتني دپاره اراده وکړی وسائل پې هم برا بر وی او توا نګر کېږی څوك چه خپل کارونه تر خپلي ارادی لاندي راولی، هغه دښتو او مال خاوند هم کېږی، ځکه دخپل ژوندانه دادارې کولو دپا ره صحيح لاری غوره کوی، بيځايه او ناوړه لګښتونه او خرڅونه نه کوی، قناعت او مشروع زيار او کوښښ خپل خوی ګرځوی.

نوم هم همدغه سړی ګټلی شی، ځکه دد ه په نفس باندی عقل او اراده

حا کميت لری، او ددي لامله چا ته تاوان اوزيان نه رسوی، بلکه چه توان پې وی د نورو سره ښه او احسان کوی او هر څوك تينه خوښ او ممنون وی، نو ځکه ښه نوم او شهرت هم دده په برخه کېږی.

دروغتيا د ساتنی دپاره هم تر ټولو ستره وسيله داده چه انسان د عقل او ارادی تابع دی او پرې نږدی چه د هوا او هوس په غوښتنه بيځايه ناسته ولاړه، خوراك او څښاك وکړی .

په پای کښې دهغه لومړنی فيلسوف خبره يو ځل بيا ليکم او وايم چه ښه خويونه بس همدا دی چه انسان وپوهېږی چه بايد څه وکړی ؟ او په دنيا کښې دښه ژوندانه او سعادت خاوند هم هغه څوك کېدلی شي چه وپوهېږی چه : بايد څه وکړی؟. (پای)

کورنی خبرونه

بازگشت والاحضرت غازی وزير حربيه

کابل: ديروز بمناسبت مراجعت والاحضرت وزير حربيه سپه‌سالار غازی از سمت جنوبی بساعت ۱۱ قبل از ظهر والاحضرت اشرف صدر اعظم ، والاحضرت وزير دربار، والا حضرت قوماندان قوای مرکز ، و الاحضرت وزير معارف معاون صدارت عظمی وساير وزراء و صاحبمنصبان ارشد و مامورين عالی‌رتبه‌وديگر علاقه مندان والاحضرت غازی تاچار آسيا باستقبال والاحضرت تشريف‌برده عندالورود از والاحضرت پذيرائی نمودند والاحضرت که‌ديروز بساعت (۹) صبح در گرديز با مامورين و صاحبمنصبان و عساکر و معاريف و مشران سمت جنوبی وداع کرده بودند بساعت ۱۱و۱۵ دقيقه به چار آسيا مواصلت فرمودند.

والا حضرت اشرف صدر اعظم بوکالت از اعضای کابينه و ساير مامورين وصاحب منصبان والاحضرت را به را علی گفته وضمنا از زحماتيکه والاحضرت غازی همواره درراه حفظ وتامين امنيت و آرامی مملکت برخود گوارا کرده انداظهار شکران نمودند و ازاينکه اقدامات وتدابير نيك والاحضرت به زودی و سهولت وبه‌همدستی اهالی‌وفا کيش سمت جنوبی به رفع غايله و مجازات يافتن اشرار منتج ومنجر گرديد مخصوصا اظهار امتنان کردند ، وبرای‌والاحضرت وتمام خدمتگاران صادق و صميم مملکت ازدربار خداوندی توفيقات‌مزيد واجر بلند مطالبه فرمودند .

بالمقابل والاحضرت غازی وزير حربيه ازاينکه بحيث يکفر دعسکر مطابق اوامر وهدايات پادشاه محبوب وحکومت متبوع خويش برای خدمت به‌آرامی وسعادت‌وطن حاضر بوده‌وخواهند بود تذکار نموده و ازحسيات قدر دانی حکومت متبوعه اظهار تشکر فرمودند وضمنا سلامها واحساسات مشران‌واهالی وفاشعار سمت جنوبی را به حضور والاحضرت عرض کردند. در خاتمه ازحسن تعليم‌وتربيه‌وحسيات‌بلند قطعات قوای مرکز که تعليم و تربيهٔ شان مرهون‌زحمات و مساعی والاحضرت قوماندان قوای مرکز ميبا شد ودرر کاب والاحضرت غازی بسمت جنوبی برای خدمت رفته بودند اظهار رضامندی فرمودندوبرای تمام صاحب منصبان وعساکر شاهانه مزيد خدمت وصداقت و برای افغانستان عزيز در تحت سايهٔ پادشاه جوان ومحبوب‌خودروزهای نيك‌رااز درگاه ايزدی تمنافرمودند که همه حاضرين در اين دعای خير صميمانه شرکت ورزيدند . سپس والاحضرت غازی و رفقای معيت شان و همه مستقبلين بطرف کابل حرکت کردند وساعت ۱۲وارد کابل شدند.

عقد نکاح

کابل: ديروز بمناسبت عقد نکاح والاحضرت شاهدخت بلقيس چارمين صبيهٔ اعليحضرت‌سعيد شهيد به جناب سردار تيمورشاه خان پسر ارشد والاحضرت وزيردربار در قصر دلکشاء ازساعت۵ تا ٦ بعد از ظهر مجلس منعقد شد وبحضور اعليحضرت‌همايونی ووالا حضرت صدراعظم‌ووالاحضرت وزيرحربيهٔ غازی وتمام فاميل شاهی ووزراء وصاحب منصبان بزرگ ومامورين‌عالی رتبه‌مراسم عقدبراساس مسنونهٔ شرع‌مبين‌وقرائت آيات‌قرآنی صورت گرفت‌ومجلس به‌مسرت خاتمه‌يافت.

اصلاح: نسبت به‌اين وصلت مسعود بين ارکان‌محترم‌دودمان شاهی‌اظهار مسرت‌نموده به‌طرفين تبريك ميگويد و روزهای نيك وحيات برومندی را درسايهٔ‌سلطنت اعليحضرت‌پادشاه‌محبوب ومهربان مابرای ايشان تمنا ميکند.

کنفرانس پانزده‌روزهٔ مطبوعاتی

کابل: ديروزساعت٤ونيم‌بعدازظهر درسالون رياست مستقل مطبوعات کنفرانس۱۵روزهٔ‌مطبوعاتی درحضور اعضای دايمی کنفرانسها وعدهٔ ازشاگردان فاکولتهٔ حقوق منعقدشد وښاغلی پروفيسر غزنوی کنفرانس خودرا تحت عنوان‌حقوق اساسی‌ايراد نمودند که مورد دلچسپی‌قرار گرفت‌و مجلس‌درحوالی‌ساعت٦ پايان‌يافت(باختر)

دباندنی خبرونه

برلين : د جرمن حربی‌اعلاميه: په لندن‌او دهغه په دباندنيو برخو کښې دجرمن دنوی اسلحې په‌ذريعه‌خورا لوی اوروونه ولګول شوه‌دنورماندی په ساحل کښې دمتحدينو دپياده او تانکداري قوې حمله رده شوه دسن‌لو په شمال غرب کښې دمتحدينو حمله رده شوه او دکومون په شرق کښې جرمنيانو خواړدی و نيولی په (سن‌لو) کښې متحدينو ته‌ډېر تلفات واړول شوه اوزر کسه‌ئې بنديان ځنې ونيول په شيربورګ کښې‌متحدينو لو په کاميابی نده حاصله کړې‌او دليو کون په منطقه کښې ئې لنږ څه مخکه نيولې ده‌دجرمن قوې دمتحدينو (٤) بېړی په‌تارپيدو وويشتلې‌اووې سوځلی او يوه‌درانه کروزرته‌ئې تاوان واړاوه.

دشيربورګ په‌غرب کښې دمتحدينو يوه ګرندی بېړی دوبه کړه دسين په خليج کښې دمتحدينو څو بېړی په بم ويشتلې شوې .دجرمن‌او بتلانو دمانش دکانال په‌غرب کښې‌دمتحدينو (۳) مخربه دوب کړه . د عمليا تو له‌شروع نه‌تراوسه پوری د متحدينو (۳۰۱) الوتکه‌پوازی د هوائی ضد وسايلو په ذريعه‌را اچولی شوی‌دی. داليا په جزيره کښې چه‌متحدين‌ښکته شوی وه‌پرشاوشړل‌شوه‌او دجرمنی‌قوائو دفشار په اثر په بحر کښې وا چول شوه . متحدينو په (ماربيبا) کښې صرف‌دونه وکړای‌شوه چه يو دتيکی ځای جوړ کړی د(کابو لوری) په‌ناحيه کښې توده جګړه‌جاری ده. دجرمن ساحلی توپو د متحدينو يو کروزر ډېر تاوانی کړ، په‌ايطاليا کښې د کروچاپه جنوب کښې‌متحدين پرشا وشړل شوه. دجرمنی‌الوتکو د جينو اپه خليج کښې د متحدينو څو بېړی تاوانی کړی داد رياتيك په‌سيند کښې دجرمنی‌توپو‌دمتحدينو ۲ بېړی دوبی کړی په شرق کښې کومه مهمه پيښه نشته . يوازی د ويتسبك، بريسنا، نوفوسسك په‌ناحيه کښې تودی جګړی وشوی . جرمنی الوتکو د « کومل‌او چاسك » د اورګادی پرمرکزو حمله وکړه. د روس يوی ټولګی‌الوتکو دناروی په‌شمال کښې دجرمن دبېړيو پرېوی قافلی حمله راوړه او۳۷ الوتکی ځنی را واچولی شوی او ۳۰ـ الوتکی ئې پر(کرکينس) راواچولی شوی . تيره شپه انګريزی الوتکوپر برلين او (راين‌ويستفيليا) بمباری وکړه د جرمنی الوتکو پرجنوبی‌انګلستان بمباری وکړه او ډېر تاوا نونه ئې واړول . (ترانس‌اوشن)

برلين: د هلسنکی‌نه‌دراسيدلی‌اطلاع سره سم مارشال مينرهايم د فنلينډ عسکرو نه يو پيغام استولی دی‌او‌په‌هغه کښې‌ئې ويلی دی چه اوس روسانو په کاريليا، کښې په حمله‌شروع کړې‌ده اوتاسی به‌طبيعی تراوسه پوری‌دخپلی آزادی دساتنی دپاره‌هيڅ‌دول‌قربانی دريغ نه‌کړی اونه مو دريغ کړې‌ده دفنلينډ د ټولوځوا نانواوزړواو‌تجربه کارانو نه تقاضا وکړه چه‌پدي جګړه کښې د آخر نی فتحی‌دحاصلولودپاره ډېر فعاليت وکړی . (ترانس‌اوشن)

لندن : د سويس اطلاعات وائی چه فرانسويانو ناڅابی حملې‌پر‌المانيانو شروع کړی اود سان کلاو په منطقه کښې‌اود فرانسې په نورو ځايو کښې دفرانسوی غير منظم‌وعسکرو‌او‌المانی ټولګيو په منځ کښې جګړه شوی‌ده لکه‌چه دسويس راډيو زيات کړېدی المانيانو د خپل قوماندان نه ملاتړ غوښتی دی . (ريوټر)

لندن : له‌نورماندی‌نه‌دمتحدينو اعلی قوماندانی ويلی‌دی‌چه‌امريکائی عسکر و دوی‌په شرق کښې‌وړاندی تګ کړی دی اوپه شيربورګ کښې د متحدينو جنګی‌بېړيو‌دجرمنی پرتوپو مړدك واورول‌او امريکائی عسکر و د(مرورت) د کلی‌په غرب کښې وړاندی‌تګ‌وکړ‌په‌تی‌بی کښې توده جګړه جاری ده . د متحدينو الوتکو د جرمن پر عسکری ځايو بمباری وکړه . (ريوټر)

لندن: دنورماندی له‌محاذ نه رسيدلی اطلاع‌وائی چه‌مارشال(تيدر)دار وپا په‌غربی‌محاذ کښې‌دمتحدينو‌دهوائی‌قوی قوماندان‌او‌ادميرال (ريمزی) دبحری قوی‌اعلی قوماندان دنورماندی محاذ چه‌تر(۵۰) ميله پوری ددوی‌په لاس کښې دی دوره کړ او نوی را پوت وائی چه‌دمتحدينو‌دعسکرو‌لمړی‌ټولګی دشيربورګ له۱۲ ميله نه‌لنږ فاصلی‌ته رسيدلی دی‌او‌ديکشنبی‌په‌ورځ‌امريکائی عسکر (۵) ميله وړاندی تللی دی اودشيربورګ او فرانسې تر منځ ارتباطی خط ئې پری کړ . (ريوټر)

لندن : انګريزی‌عسکرد(تی ئی) کوڅو او بازار و ته‌ننوتل او ددغه‌ځای په شرق کښې‌هم وړاندی‌لاړل . (ريوټر)

ملبورن: دبحرالکاهل دجنوب غرب له‌حوزی نه دمتحدينو حربی‌ابلاغيه: داتازونی‌قوا ودسای‌پان‌په‌جزيره کښې دجاپان دعسکرو‌حملی پرشاو وهلی‌او دجاپان ۱۳ کوچنی بېړی ئې چه خپل عسکر ئې ورسره‌اخستی وډوبی کړی جاپانيان وائی چه داتازونی‌الوتکو‌پيا پر بونيان بمباری وکړه. دمتحدينو الوتکو دهالينډی نيو ګينی په شمال غرب کښې‌پر(سورونګ)حمله‌وکړه او۲ دحمل اونقل‌بېړی‌ئې‌په ٦ زر دطنه ظرفيت او۲ نوری کوچنی بېړی ئې ډوبی کړی او٦ ساحلی بېړيو او۲ کوچنيو بېړيوته ئې تاوان واړاوه. (ريوټر)

چونګ کنګ : دچين حربی ابلاغيه : چينی فوځونه د سالوين دسيند په غرب کښې دشويلی‌ترسيند پورې يوتل او دلويانګ‌لنګ ترنيولو وروسته‌ئې‌دلونګ‌لنګ‌هوائی‌مرکز دجاپانيانو‌نه‌ونيو دچين‌په‌مرکزی برخه کښې‌دچانګشاء په شاؤ خوا کښې کلکې جګړې جاری دی اوتر اوسه

«پاتې په دوهم مخ »

ښکاري الوتکې او دهغو د توپو فعاليت

په تیرو کلو کښي په الوتکو کښي یو دوك توپونه نصب شوي وه داتوپو نه ترتولو دمخه په روسیه کښي په (ایلیا موروميت) دولو الوتکو کښي نصب شوه . دغه دول د ١٩١٤-١٩١٨ کال په جګړه کښي دځینو خارجه ممالکو په الوتکو کښي هم توپونه نصب شوه . په ١٩١٨ کال کښي په فرانسه کښي په وو آزین بریګی مشلین د ولو الوتکو کښي دپیلوت دسر پر برابری به دتو پ د نصب ځای جوړ شو وروسته ترهغه به نویه فیر شروع کیده ددغه دولو توپو د میل د خولی قطر به ۳۷ ملیمتره و ، څرنګه چه معلومه شوه چه ددغه دول توپو فیرونه مثبته نتیجه نه ور کوی نو ترتیبات ورته ونیوه شوه چه په الوتکو کښي دی دا د و ل توپونه نصب شی چه دمیل دخولی قطر ئې ٥٧ ملیمتره وی . څرنګه چه هغه روی کارشوه ښه کا ر ځنی واخسته شو ښکاره شوه چه پدغه دول توپو کښي ځینی تخنیکی نواقص شته لمړی نقص ئې داو ، چه وزن دتو پ خوراډیر او دفیر قوه ئې خوراضعیفه وه علاو ه پر هغه ، هغه وخت چه به فیر کیدی دهغه فیر په اثر به په طیاره کښي یو دول تکان اوسخته لر ز ه لید ه کید ه نو په هغه وخت کښي تر دغه دو لو توپو هوا ئې ما شینګنو ښه تسر ا کارور کاوه هغه وخت چه دالوتکو فني خواصو ترقی و کړه دهغه ترقی په اثر په هوائی او نورو جګړو کښي د ا لوتکو څخه کار اخسته کید ی په ځینو الوتکو کښي چه دغه دول ماشینونه و ه ا و چه د مقابل طر ف دالوتکو څخه بهدماشینګنو شلک پر وشو طیاره او وزرونه دطیاری به ئې سوری سوری کړه که به څه هم دغوسور یو و طیاری ته چندان تلوان نه رساوه او روغه رمی به را کښته شوه مګر داهم علت بلل کیدی . وروسته نو د دغه علت په اثر په نوی الوتکو کښي نوی اسلحه چه هغه نو عبارت د توپه څخه وه نصب شوه هغه وخت چه ئې نتا ئجي ښکاره شوي معلومه شوه چه د دغه توپو فیر د مقابل طرف پر الوتکو داسی اثر کو ی که ئې چیری مرمی پر ونو ښلی طیاره نه پر یږدی چه رو غه دی تاشی بلکه محوه کوی ئې . په او سنیو عمو می الوتکو کښي توپ په دغه لاندنیو ځایو کښي نصب شویدی .

١- په حصه کښي دموتور ٢٠-د طیاری په وزرو کښي ٣٠- دطیاری دعرادی په پایه کښي . په ښکاری طیاره کښي چه لمړی نوی توپ دموتور په حصو کښي نصب شوددی طیاری نوم موتور طویدار مشهور شو ، دخارجی مطبوعاتو د اطلاع په قرار د هغو ممالکو په ښکاری الوتکو کښي چه توپونه نصب شویدی او په هوائی جګړو کښي ئې مطلوبه نتا ئجی ځنی اخستی دی او د فیر قوه ئې هم خورا ډیره ده په دغه لاندنی قرار سره دی

١- په ښکاری نو آر دولو الوتکو کښي ٤٦ -٢ دجرمن په میسر شمیت ب ، ګ ١٠٩ د و ل ښکا ری الوتکو کښي ٣- په امریکائی (بیل خ ، پ ، ٣٩) دولو الوتکو کښي دنن ورځی دهوا بازی علماء او متخصصین و مو تور طویدار د ول هوائی الوتکوته خو را اهمیت ور کوی او وائی چه : دا دول توپونه په عمومی الوتکو کښي خورا ښه ښه حربی چالونه لری . که څه هم دموجوده عصر دالوتکو په وزرو کښي دغه دول توپونه نصب کیږی مګر په وخت کښي د الو تلو اوچتکی دطیاری د موتور داخلی اجزا دطیاری وزرو ته ډیر نکسان نه ور کوی . (٢) دا دول تو پونه چه دا لوتکو پروز ر و نصب شی د طیاری پیلوت خپل مطلو به هدف په خو ر ا لنډ وخت کښي تر ګلوله با ری لاندی نیسی او نښان په خورا آسانی او صحیح دول سره ولی .

پدغه اواخرو کښي یو دول موتور توپدار ا ختراع شوی دی چه دهغه استعمال ومتحاربو ممالکو ته خو رابنه ثابت شوی دی دغه موتور ١٢ سلندره دی . هغه توپ چه پدغه موتور پوری وصل شوی دی د میل دخولی قطر ئې د ٢٠ څخه بیاتر ٣٧ ملیمتره تجاوز نکوی دتوپ میل د موتور تر عمومی میـل تیر یږی هغه سوری چه دتوپ میل دهغه څخه تیر شوی دی عبارت د ٢٠ ١ ملیمتره څخه دی . د توپ میل د ٣٠ څخه بیاتر ٤٠ ملیمتر ه پوری د موتو ر د عمو می پروانی په وروسته کښي واقع دی ، (نور بیا)

(باقی داول مخ)

پوري ددغه ښارلو په برخه دچینی قو اؤ په لاس کښي ده ، دچین عسکرو دچانګشا ، په شمال شرق او غرب کښي د جاپانی قواؤ حملې رد کړی او کلکه جګړه جاری ده د جاپا ن یو تو لګی عسکر دجنوب غرب دخوا نه وړاندی تللی دی او اوس د چانګشاه ١٢ میلی فاصلې ته رسیدلی دی . (ریوتر)

کاندی : لههندنه د ا نګر یز حربی ا بلا غیه : دمتحد ینو فوځونو دمو کـانـګ دشمال په یو ه میلی کښي (کور ګـای ما) ونیو . (ریوتر)

لندن : سمله هغه خبره چه دریوتر نماینده له ستکهوم نه ور کړی دی د یکشنبې په ورځ البنی هانسن دسویدن صدر اعظم وویل چه نظر د اروپا پر غرب دمتحدینو تعرض ته سو یدن خپل عسکری تیاری قوی کړیدی او دسویدن دمملکت په سـاحلی او بو کښي ئې نوی نقبونه غوړولی دی . (ریوتر)

لندن : (جارج کر ین بر ګ) په ستکهوم کښي دفنلیند وزیر مختار له هغه ځایه هلسنکی ته روان شو او تر اوسه ئې دتللو علت معلوم نه دی . (ریوتر)

مسکو : دشوروی حربی اعلامیه :

دجوزا پر ٢٨ د کاریلیا په خا کنا کښي دلینګراد عسکرو دفنلیندیانو د ر یم خط (مانر ګیم لین) هم په څو ځایو کښي مات کړ ا ود (ویبور ګ) خوا ته ئې خپل تعرض پسی او ږد کړ اود (بیر کی یا کویویستو) ښا ر او بند ر ئې ځنی ونیو . دجوزا پر ٢٧ په تولو محاذ و کښي دمقابل لوری (٢٤) ا لو تکی محوه شو ی دی . د جو زا پر ٢٨ شوروی لیر ی ا لو تو نکو الو تکو د(منسك) (نیسك) او(بارا نوویچی) په منطقو کښي دجرمنیانو پر هوا ئی میدانو عمومی حملې وکړې. شو ر وی الو تکو دنار وی سا حل ته نژ د ې دجر منی د حمل ا و نقل بیړۍ په (١٠٠٠) طنه ظرفیته دو بی کړ ې . اوځو نورو بیړ یو ته ئې تاوان واړاوه شوروی قواؤ دفنلیند ساحل ته نژ دې دمقابل لوری ٢ دحمل او نقل بیړ ۍ دوبی کړې ا و څو نو ر ی کچنی ګزموی بیړۍ ئې هم دوبې کړی دی.

شور وی قوې د (ویبو ر ګ) په خلیج کښي د فنلیند دحمل او نقل ٢ بیړۍ اویوه لویه موتر لرونکی بیړۍ اویوه تار پیدو لاچوونکی بیړی دوبه کړه .

(تا س)

اهمیت تحریر تجارب شخصی

(٢)

ښاغلی محمد امین خان خو ګیانی :

چون کلی مفهوم جز ئی را متضمن است برای نشریات جز ئیات هم مفید می باشند در نشریات ماهموار ه امور کلی مدنظر بوده وطرز مخاطبهٔ ماتاامروز به صورت اجمال بودواین است طرز واعظان وخطیبان و مبلغان ما وامادرارو پاجز ئیات رانیز وجه خطاب قرار میدهندواینست علامهٔ ترقی ، زیرا معلومات عامه به دانستن حسن وقبح اعمال رو شن می گر دد . کتاب آسمانی چون برای دو ام است وتبلیغات پیغمبر برای هر و قت است آنجا رعایت کلیات وخطاب عامه ملحوظ بوده است وخطابه های خطبای اسلامی بهما ن اساس ایراد میکر د ید لیکن دیده شود که دراطراف امور جز ئیه هم خطابه ها و مو عظه ها به عمل آمده ؟ بعداز آنکه درعالم اسلام علم تعمیم یافت برای تحقیق جز ئیات امور علمی واد ا ر ی مجالس منعقد میکر د ند ودراطراف آن ر سا یل مینو شتند وازین جمله است ، تذ کره های ر جا ل ور سایل مستقل ور سایل منفرده . بهر حال روزنامه برای نشر واقعات روز مر ه است واز جز ئیات بحث می نماید ا گر مقالات روزنامه ها دراطراف جز ئیات باشند چه نقص دارد ؟ دردورهٔ ریاست مطبوعات به این موضوع التفات شده ودرنتیجه نویسند گان رامعرفی کرده وبه عدهٔ آنها دراثر تشویقات ودادن جائزه ها افزوده اگر بتوانیم آدا ب تحریر خود رابر روش آداب اسلا می برقرار نمائیم وبه روش امروز هٔ دنیا از جز ئیات بحث نمائیم مفید تر خواهد بود . تو هین و تحقیر به نفرت می افز اید ونفرت ازمحبت می کاهد لیکن توفیر ونصیحت محبت بارمی آورد بهر حال مقصد مادرین مقاله تبصرهٔ بود برنگارش مختصر فضل کریم خان که درشمارهٔ (٣٨٤٥-٨ جوزای) روزنامه ا صلاح نشر گردیده گرچه این موضوع ظاهراً یك مسئلهٔ جز ئی است لیکن بهترین طرز تبلیغ اینست که یك مفکر ، نویسنده داستان حیات خودرا به قلم خود بنگارد ومقصد اواز نگارش این با شد که مبتدیها به زحمت ورا ست کا ر یها تشجیع شوند واین مقصد در سابق فقط ازنشر رومانها بدست می آمد رومان خیالی تخیلات رامفیداست واگر تاریخی باشد موجب اطمینان و قا بل اقتدا ء تصور میشود رومان که به پیرایه های ادبی آراسته گردد وبه رنگ های مبالغه رنگین شود فکر خواننده را مظاهر ادبی آن به خود معطوف میسازد وذائقهٔ ثمرات حکمی آن در قشر زیبای الفاظ پنهان می ماند جاذبهٔ ادب جالب مطالعه وشاهکاری های بیانی وبدیعی ممد حفظ وحا فظه است و لی انکـا ر نمیتوان کرد که این همه زیبائی ها برای این است که خواننده رابه خو اند ن وادار گرداند واورا به در حکمت بر ساند حکمت محتـا ج ا ستـا د ا سـت و کتـا ب حکمت و ثیقهٔ استـاد است در وقت درس دادن حکمت نظری وعملی و در غیاب استاد تالیفات حکمی نا ئب استاد است برای جوینـد گـان حکمت عملی استاد و کتاب هر دو لازم است تا به قوهٔ مصا حبه و مطـا لعه به معلومـات خود بیفز ایند ودرین راه بهترین خدمت سوانح رجـال فنی و تا ریخ ترقی تفکر وصنعت آ نهـا ست تاریخ فن محصل رابه حصول فن آماده می سازد ومشکلات را برای او سهل میکر داند در مملکت عزیز ما تاریخ ار بـاب سیف و ار بـاب ادب وار باب تصوف به اندازهٔ موجو د ا ست که به خواندن آن تشفی خواننده میشود و تار یخ علم وفن وتاریخ مجاهدات ومکـابرات علماء وار باب فن وجود ندارد و ا گر است از بیرون ر سید ه که ضمناً ا ز افراد ما و کـار های آ نها بحث می نمایند حتی ا ینکه تا ر یخ علوم شر عیه در مدارس خـا نګی موجود نیست آ نچه هست مبا حث علمی وقو اعد و ضوابط است آ ن خوب است و ا گر ا ین هم بـا شد خوبتر می شود معلومات تجر با تی ما درسینه های تجر به کـاران سر بسته رفت و در دنیا ی متمد ن صورت علم مستقل بخود گرفت وا گر چیزی ماند شفری بوده که کـلید آن بد ست فر زندان وشا گر دان سعید آ نها تا وقتی ماند و باز فنا شده ر فت چرا ما د ل ودماغ نداشتیم ، رجال ندا شتیم ، قلم نداشتیم ؟ هر نعمت خداوندی موجود بود اما عادت نگارش نبود نمونهٔ خورد تشر یحات را دیدم و یـاد آ ور شدم تا برادران مسلکی ما د ر ین مو ضو عا ت مر د م ر ا تشو یق بد هند و به اصلاح وتر بیت ز حمت بپذیرند ، ثمرات خوبی بدست خواهند آورد .

گذ شتګـان ما گر چه مثل ملل متر قی کـا ر نـکر د ند و مثل خواب بر د گان دیگر هم نبو دند از واح شان شا د با د که برای ما یك مملکت آ زاد ویك ملت متحد ویك سرزمین قا بل عمرا ن ویك عقیدهٔ پاك و یك قا نو ن و سیع و یك د ین منز ه و بی آ لا یش ویك سیاست مستقلی از طفیل جانبازی های خود ا ر ث گذاشته ومامیتوانیم به بر کـات آ ن تلا فی مافات نمائیم .

میګو یند ، « یار پس درهفتادسال یار پس شد » برای ترقیات یك کتله و برای پیشرفت یك توده هفتادسال لازم است ومطبو عات ما ا گر تاامروز کـلیات و پندها ومواعظ ، مقالا ت تشو یقی وپیشنها دات اصولی وتنقیدات اداری و تخیلات پیشرفت واخلاقیات اجتما عی وادبیات مفیده واجرا آت حکو مت واطلاعات نشیب وفراز دنبارا نشر کر ده امروز وقت آن رسیده که ار باب فن تجارب خود را بمنصهٔ اشا عه گذارند شعبهٔ مطبو عات ما در ١٢٥٨ از طرف پادشاه مدنیت خواه اعلیحضرت امیر شیرعلی خان احیاء شد وشمس النهار آن وقت ا فو ل نمود کـه ستارهٔ عمر واقبا ل آ ن پـا د شـا ه فر و د آ مد و ٣٢ سال انوار آن نتابید بالاخر چراغی درفضای افغانستان روشن شدو رفته رفته تمام اقطا ر و طن منو ر گر د ید سنه ١٣٠٨ همین روزنامهٔ اصلاح د ر کوهسار جنوبی وطن به سر ز مین آ ر یا به پول شخصی پادشاه ترقی خواه اعلیحضر ت محمد نادر شاه افغـا ن رحمةالله علیه قبل از آ وان پادشاهی شان عرض وجود نمود وبدنیا ثابت کرد که کوهسار وطن ماهم درروشنی روزنامهٔ اصلاح راه اصلاح رایافته میتوا ند و همچنا ن شد .

امروز روز یست که عمر شعبهٔ ❀

دشپې و ستري خبرونه

لندن : تیره شپه او نن ورځ دجرمن بې پیلوټ الوتکو دانګلستان پر جنوبی برخو بمباری و کړه او تلفات ئې واړه ول دېری دا دول الوتکی لمړی تر هغه چه انګلستان ته راورسیږی تلفی شو ې .

کاندی : د متحدینو قواؤ دآسام تول ولایت د جاپان له قواؤ نه پاك کړ او په مانی پورا کښي هم جاپا نی قوه پسې ایستله کیږ ی .

لندن : د نور مـاندی په محاذ کښي د متحد ینو الو تکو نوی دول بمو نه استعمال کړه .

لندن : په شیربور ګ کښي سره له دې چه جرمنیان کلك مقاومت کوی اتازونی عسکرو نو ر وړاندی تګ و کړ .

مسکو : د فنلیند په محاذ کښي شوروی عسکر نور وړاندی لاړل او اوس شوروی تو پونه پر (وی پوری) مړ دك اوروی .

❀ مطبوعات ما را به هفتاد نز دیك میسازد امید است که تا آنروز جوانان ما خرمن کشت خودرا بګیرند وچون روز کار بدست اهل فن است جای تعجب نیست که درظرف کمی ثمر زیاد ی بد ست آید نتیجهٔ بهار همه وقت در پائیز آن گرفته میشود .

هر استاد چه سره کښيني یو څوور ځی
دهغه هنر پده کښي نمایـا ن شی
دنیکانی صحبت کښي به ښه کیږ ی
او لیاله اولیا نه ر ا عیا ن شی
چه مغلو سره کښینا سته مغل شی
دافغان سره که کښیني نور افغان شی
دخوشحال سره که کښیني څو کاله
دادغره ختك به واړه شاعران شی
(انتهی)

خبرګندونی

اعلان ازطرف دائرهٔ ثبت

تجارت ریاست فیصلهٔ منـازعات تجارتی نظر بـاصو لنا مهٔ ثبت تجا رت شر کتهای تجارتی و تجا ر ا سما وغیره خصوصیات قید یه را بدفتر ثبت تجـار تی ریاست فیصله مناز عا ت تجار تی به ثبت رسانیده اند اینك بر حسب مـاد هٔ (٨) اصولنامهٔ مذ کوره جهت آ گـا هی عموم تجار و غیر تجار ذ یلا توضیح واعلان میګر دد :

٥١٩ - ا سم : عزیزالله خـا ن و لد میرزا عبدالله خان ، محل تولد و تاریخ آ ن کـابل سنه ١٣٠١ ش ، تابعیت افغان عنوان تجارت عزیزالله خان ، موضو ع تجارت سامان زر گری ، موضع تجار تخانه د کان نمبر (٢٦) چتهٔ دوم ، اشخاص دارای صلاحیت ا مضاء عزیزالله خان .

٥٢٠ - ا سم : محمد ا کبر خان ولد میرزا محمد خان ، محل تولد و تـا ریخ آن کـا بل سنه ١٢٦٦ ش تـا بعیت افغان ، عنوان تجـا ر ت محمد ا کبر خان موضوع تجارت پرچون و غیره ، موضع تجارت خانه د کا ن نمبر ٦١ چوك ، ا شخا ص دارای صلا حیت امضاء مهر محمدا کبر خان.
(باقیدارد)

زود تر بشتا بید

تعمیر اپارتمانها ود کانهای «عابد» واقع جادهٔ جدید خوابګاه که دارای اطاقهای متعدد عصری میباشند به انجام رسیده و برای کرایه آماده است . شا ئقین نزد عبد الغفور خان نما یندهٔ تعمیر مذ کور مراجعه فرما یند .
(١٦٨) ١/٣